

Reforma nacionalnog fiskalnog okvira – pouke i plan za dalje

Ustavni zakon br. 493/2011 o budžetskoj odgovornosti

- Usvojen 8. decembra 2011. godine na Nacionalnom savetu, stupio na snagu 1. marta 2012
- Dugoročna održivost javnih finansija je osnovni cilj fiskalne politike u Slovačkoj (široki politički konsenzus)
- Neutralan odnos prema različitim gledištima o ulozi države u ekonomiji i mogućim načinima za ostvarivanje osnovnog cilja.

Ustavni zakon br. 493/2011 o budžetskoj odgovornosti

Novi propis

- Osniva Savet za fiskalnu odgovornost kao nezavisno telo koje prati i vrši evaluaciju budžetskih ciljeva,
- Uvodi limit za najviši nivo učešća javnog duga u BDP-u, uključujući mere koje moraju da se sprovedu u slučaju da ostvareni nivo duga dostigne određeni limit.

Ustavni zakon br. 493/2011 o budžetskoj odgovornosti

- Uspostavlja pravila transparentnosti u procesu pripreme budžeta javnog sektora,
- Uspostavlja pravila transparentnosti propisujući obavezno obelodanjivanje određenih podataka i proširenje sadržaja budžeta javnog sektora i završnog računa, kao osnovnih budžetskih dokumenata,

Ustavni zakon br. 493/2011 o budžetskoj odgovornosti

- Pooštravanje budžetskih pravila za lokalne vlasti, koje su uključene u budžet javnog sektora, budući da njihovo upravljanje i poslovanje značajno utiče na dobitke, odnosno gubitke u celom javnom sektoru.

Savet za fiskalnu odgovornost

- Nezavisno telo za praćenje i evaluaciju razvoja ekonomije Republike Slovačke i evaluaciju poštovanja pravila budžetske odgovornosti
- Ima tri člana (koji su prvi put izabrani ove godine sa tri petine glasova članova Nacionalnog saveta)

Savet za fiskalnu odgovornost

- Izrađuje i objavljuje izveštaj o dugoročnoj održivosti, uključujući i osnovni scenario i utvrđuje indikator dugoročne održivosti jednom godišnje, do 30. aprila, a uvek u roku od 30 dana po objavljivanju manifesta vlade.
- Priprema i Nacionalnom savetu podnosi izveštaj u kojem iznosi ocenu sprovođenja pravila fiskalne odgovornosti u prethodnoj godini, najkasnije do 30. avgusta, u skladu sa ovim Zakonom

Limiti državnog duga

- Utvrđeni su na nivou od 50% BDP-a
- Ako dug javnog sektora dostigne nivo od 40% BDP-a, vlada mora da uvede mere koje zavise od stvarnog nivoa duga (stvarni nivo duga je javni dug koji objavljuje Eurostat u svojim prolećnim i jesenjim obaveštenjima)

Limiti državnog duga

- Kada se pređe granica od 50% učešća duga u BDP-u, Vlada je u obavezi da zatraži od Nacionalnog saveta glasanje o poverenju

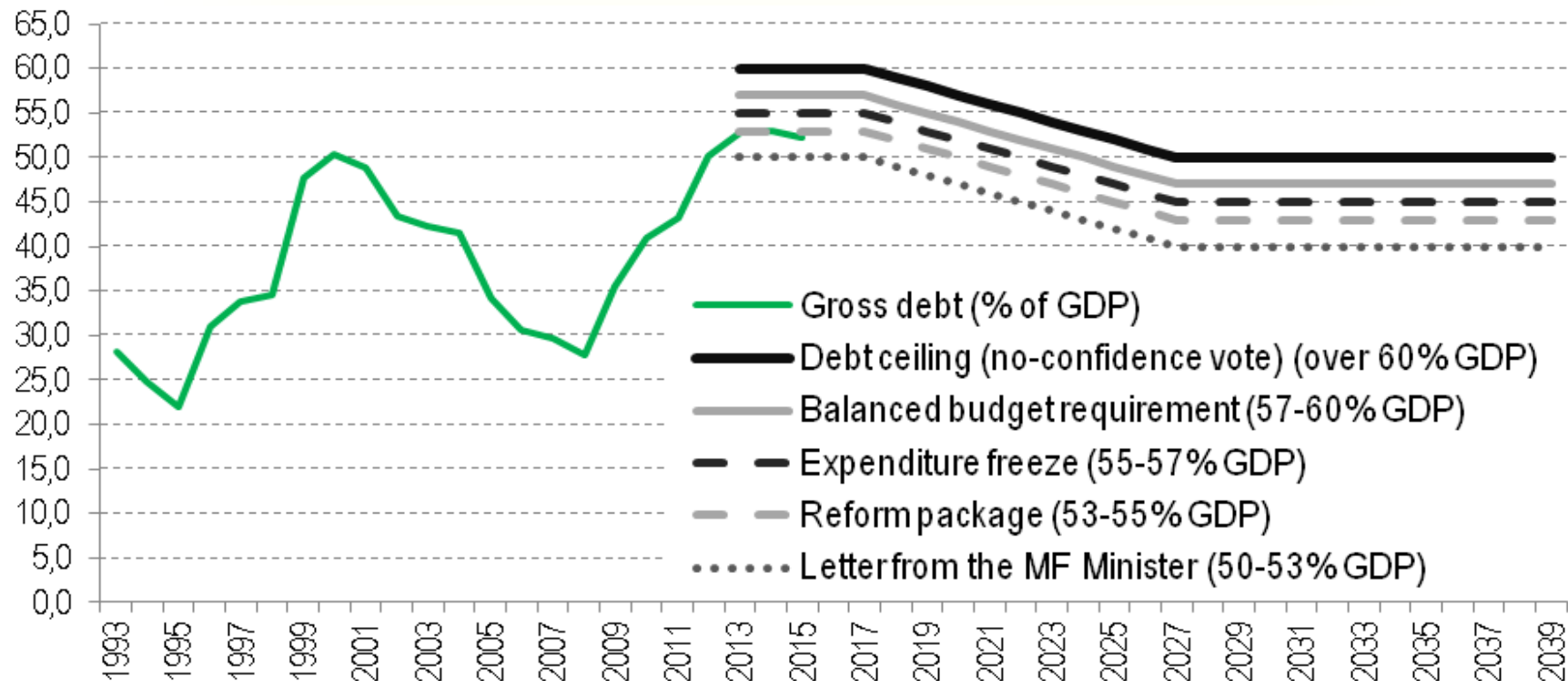
Limiti državnog duga

- Maksimalni nivo državnog duga do 2017. godine fiksiran je na nivou od 60% BDP-a, a počev od 2018. do kraja 2027., maksimalni nivo državnog duga mora da se smanjuje svake finansijske godine za jedan procentni poen u odnosu na nivo ustanovljen u prethodnoj finansijskoj godini.
- Na taj način, 2028. godine biće ostvaren nivo duga od 50% BDP-a.

Limiti državnog duga

Izuzeci

Zakon sadrži nekoliko izuzetnih slučajeva u kojima će na period od tri godine biti suspendovane veće sankcije:

- Velika recesija
- Mere za spas bankarskog sistema
- Prirodne katastrofe
- Međunarodne garancije
- Objava rata ili neprijateljstava

Zaključak

- Osnovne slabosti trenutnih fiskalnih instituta i instrumenata su tendencija ka deficitu, odsustvo mehanizama za izbegavanje kontraciklične prirode fiskalne politike, asimetrija informacija i nedostatak kredibiliteta, fleksibilnosti, transparentnosti i postojanje prostora za „kreativno“ računovodstvo.

Zaključak

- Novi propis zajedno sa limitima rashoda (u pripremi) ima za cilj da otkloni ove nedostatke u najvećoj mogućoj meri i uspostavi takvu regulativu koja će omogućiti ostvarivanje nivoa dugoročno održivog upravljanja ekonomijom u Republici Slovačkom preko poštovanja pravila propisanih tim zakonom.

Hvala vam na pažnji

